

Sztandary jeleniogórskiego harcerstwa

Andrzej Gawłowski
Jan Kiełbowski
Janusz Milewski
Danuta Sitek
Adam Solarz

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Zespół instruktorów Seniorów ZHP w ramach akcji „Ocalić od zapomnienia” postanowił zebrać w jednym miejscu wszystko to co w obecnej chwili wiemy, zdobyliśmy o historii sztandarów, proporców z terenu działania jeleniogórskiego harcerstwa.

OCALEĆ OD ZAPOMNIENIA

Poniżej stare fotografie, teksty z różnych źródeł, od dobrych ludzi. Za co serdecznie dziękujemy. Mamy nadzieję, że w najbliższej przyszłości wszystko to i więcej będzie można oglądać w „Muzeum Harcerstwa w Jeleniej Górze” by młode i nie tylko młode pokolenie mogło zobaczyć, poczytać, podyskutować o historii naszego wspólnego harcerstwa a nie tylko jego fragmentów.

Każda z tych pamiątek łączy się z każdym z nas, każdy miał swój udział w jej tworzeniu. Może to spowoduje byś i Ty napisał swoją historię –zapraszamy!

My nie komentujemy historii my przedstawiamy tylko fakty i dokumenty minionego czasu!

PIERWSZY SZTANDAR

- Gdzie on jest?



Poswiecenie sztandaru nadanego jeleniogorskiemu Hufcowi (Plac Ratuszowy, o. maj 1947 rok)

CHOR. DOLNOŚLĄSKA

Poświęcenie sztandaru w Jeleniej Górze.

W dniu 20 bm. odbyło się w Jeleniej Górze poświęcenie sztandaru I Hufca Harcerzy. Uroczystość rozpoczął capstrzyk w sobotę, dnia 19 bm. Cała niedziela zaś upłynęła w Jeleniej Górze pod znakiem harcerstwa. O godzinie 9 zgromadziło się na rynku ponad 2000 harcerstwa. Stawiły się w komplecie hufce miejscowe oraz delegacje z całego Dolnego Śląska z dhem komendantem Chorągwi, hm. K. Sobolewskim na czele. Przybyli przedstawiciele władz i wojska. Kapelan harcerski ks. Trębacz odprawił polową Mszę św. i poświęcił sztandar, oraz banderę wodną 2 Dolnośląskiej D. H.

Należy nadmienić, że I Hufiec Jeleniogórski jest pierwszym hufcem harcerskim na Dolnym Śląsku, a 2 DDH pierwszą drużyną.

Po przemówieniach i wbiciu gwoździ nastąpiła defilada. Sensację budziła drużyna pożarnicza w kaskach. O godz. 19 rozpalono na wzgórzu Kościuszki ognisko.

(„Smętny Puchacz“)

POCZTY SZTANDAROWE



Poczty sztandarowe jeleniogórskich Hufców, od lewej: Hufca Harcerek, Hufca Harcerzy i 22. Lotniczej Dolnośląskiej Drużyny Harcerskiej (1948 rok)

Przrzeczenie harcerskie 19 Lotniczej DH w obecności Płk. Skalskiego



PRZYRZECZENIE



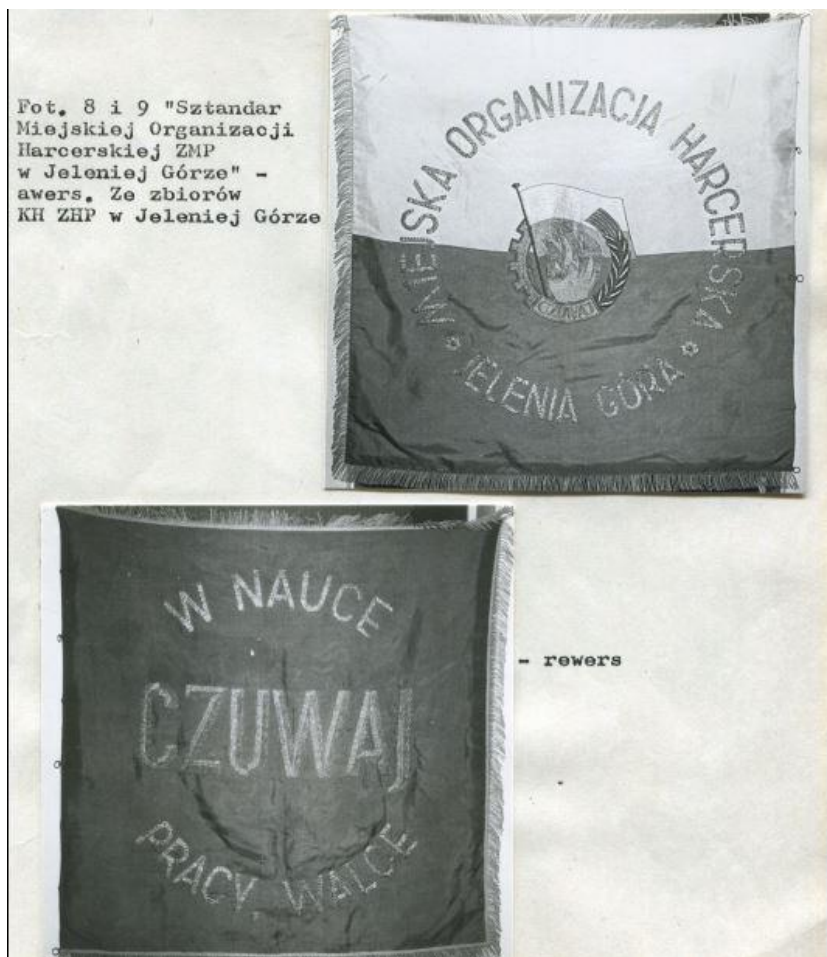
Przyrzekam! Przyrzeczenie przyjmuje dth.
hm J. Gruszek - kier. rzek, w obecności dnowy -
nowych - na zdjęciu od lewej dth pwr K. Nie-
lipowice, dth onr M. Kusar, dth pwr H. Suszczewice.



Pisali o nich!



Sztandar Miejskiej Organizacji Harcerskiej rok.



Sztandar Hufca Jelenia Góra im. Bohaterskich Lotników Polskich



Opis sztandaru

- **Sztandar ZHP Hufca Jelenia Góra**
- Hufiec otrzymał sztandar w 1965 roku. Wówczas na sztandarze znajdowała się nazwa Hufca bez imienia. w latach 1981-1983 trwała kampania bohater a jej zwieńczeniem było nadanie hufcowi imienia: **Bohaterskich Lotników Polskich** na uroczystym apelu na placu ratuszowym w Jeleniej Górze w dniu 21.05.1983. I tak było do 28.12.2006r kiedy to Hufiec Jelenia Góra rozkazem Komendanta Chorągwi Dolnośląskiej nr L1/2007 zmienił nazwę na Karkonoski Hufiec ZHP i rozpoczął działania by pozyskać nowy sztandar i po kilku latach hufiec otrzymał nowy sztandar bez imienia(2018r)
- Informacje techniczne
- Wymiary płachty sztandaru
- w centymetrach (materiał+ frędzle) 110+5,5 na 110+5,5cm
- Drzewce wysokości 255 cm zwieńczone mosiężną lilijką. Dwudzielny (składa się z dwu części) zakończony obecnie nasadą w formie lilijki przykręconej na stałe do drzewca(wcześniej orzeł piastowski srebrny(los chwilowo nieznany) był odrębną częścią nakręcaną na gwint

Opis sztandaru cd.

- Treści na sztandarze - strona 1; Sztandar o wymiarach 110 x 110 cm został uszyty z materiału w kolorze czerwonym. Strona prawa: pośrodku srebrny krzyż harcerski o wymiarach 41x41 cm ze złotą lilijką, kręgiem, liśćmi lauru i dębu. Opleciony z trzech stron napisem ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO o wymiarach srebrnych liter 6,5cm Dolna część sztandaru to dwa wiersze o treści: HUFIEC JELENIA GÓRA im. BOHATRSKICH LOTNIKÓW POLSKICH. Całość materiału opleciona srebrnymi frędzlami o długości 5,5cm. Wszystkie elementy sztandaru wykonano haftem ręcznym płaskim w nici złotej i srebrnej, napisy w kolorze srebrnym. Drzewce wysokości 240 cm zwieńczone srebrną 25cm lilijką.
- Treści na sztandarze - strona 2 .Na środku materiału srebrno-złoty haftowany piastowski orzeł o wymiarach 51,5x50cm
- SZTANDAR przechowywany jest w KARKONOSKIM hufcu ZHP w Jeleniej Górze
- Aktualnie sztandar wymaga renowacji i znajduje się w niej u instruktorów seniorów –trzeba obszyć frędzle, odgrzybić uszyć pokrowiec do przechowywania, odnaleźć właściwe zwieńczenie

Sztandar na uroczystościach

**Jan Płonka ze sztandarem i Ulą
Mańką z lewej**



**Hm.Tomasz Tomala ze sztandarem Hufca na placu
Ratuszowym w Jeleniej Górze w dniu nadania
imienia hufcowi: 21.05.1983r**



Sztandar na uroczystej obietnicy



Obietnica zuchowa w szczepie przy SP13. Na fotce Andrzej Bira z poczetem

Komendant Hufca Jelenia Góra hm. Marian Łata z pocztem sztandarowym hufca 2010r



Prezydent Jeleniej Góry Marcin Zawła z
dh. Marianem Łatą – wbijanie gwoźdza – nowy
szandar hufca bez imienia z nową nazwą



Sztandar po nowemu...

- Poprzedni pochodzi prawdopodobnie z lat 60-tych, a od tego czasu nie tylko zmieniła się nazwa hufca, ale nie ma też poprzedniego patrona. Nowy przyjęto podczas dzisiejszej uroczystości na Placu Ratuszowym.
- Jest nowy, wykonany w trwałych materiałach, a przede wszystkim – z wizerunkiem orła w koronie.
Jeleniogórcy harcerze dzisiaj oficjalnie przyjęli nowy sztandar. Uroczystości odbyły się na placu ratuszowym w obecności blisko trzystu druhen i drułów.
Komendantka Hufca Karkonoskiego ZHP Maria Łabaziewicz mówi, że społeczność harcerska czekała na to od lat:

Sztandar na uroczystościach

Szklarska Poręba



Plac ratuszowy



Sztandar hufca na uroczystościach

Plac ratuszowy



Defilada



Przekazanie sztandaru

Przekazanie sztandaru chorągwi Jeleniogórskiej na ręce pocztu sztandarowego-Przekazuje Komendant Chorągwi Jeleniogórskiej hm.PL.Jan Kiełbowski dh.Sławkowi Augustyniakowi chorążemu sztandaru.

Chorągiew otrzymała sztandar w dniu 1.09.1980r podczas inauguracji Ogólnopolskiego Roku Szkolnego w Bolkowie. Sztandar wręczał ZDZISŁAW KRUSZEWSKI Minister Oświaty a odbierał Komendant Jeleniogórskiej Komendy Chorągwi hm. Jan Kiełbowski



Sztandar Jeleniogórskiej Chorągwi ZHP im.Osadników Wojskowych

Awers sztandaru



Rewers sztandaru



Sztandar Chorągwi na imprezach

Sławek z pocztem.

Sztandar Chorągwi na Zlocie HSG



Opis sztandaru Chorągwi Jeleniogórskiej

- Sztandar ZHP CHORĄGIEW JELENIOGÓRSKA im. OSADNIKÓW WOJSKOWYCH aktualna siedziba: Rozwiązana rozkazem 17.12.1991r
- 2.Dane historyczne, Rok powstania/ nadania sztandaru .W przypadku gdy precyzyjny rok nie jest znany, można określić przybliżony rok powstania.
- Chorągiew otrzymała sztandar w 1980r dokładna data 1.09.1980. podczas inauguracji Ogólnopolskiego Roku Szkolnego w Bolkowie. Sztandar wręczał ZDZISŁAW KRUSZEWSKI Minister Oświaty a odbierał Komendant Jeleniogórskiej Komendy Chorągwi hm.Jan Kiełbowski. Chorążym sztandaru był dh.Sławomir Augustynak.
- sztandar uszyły i haftowały siostry zakonne w KRZESZOWIE .
- Informacje techniczne
- Wymiary płachty sztandaru
- w centymetrach (materiał+frędzle) 110+5,5 na 110+5,5cm
- Długość drzewca
- w centymetrach (bez nasady) Drzewce wysokości 128 cm DRUGIEJ CZĘŚCI BRAK zwieńczone srebrnym piastowskim orłem.
- Typ drzewca
 - Z 2 części) – jednej dolnej części brak

Opis sztandaru Chorągwi

- Rodzaj nasady, co przedstawia
 - Orzeł wielkości 15cm
- Nasada jest odrębną częścią nakręcana na gwint
- Treści na sztandarze - strona 1; Sztandar o wymiarach 110 x 110 cm został uszyty z materiału w kolorze czerwonym Strona prawa: pośrodku srebrny krzyż harcerski o wymiarach 46x44 cm ze złotą lilijką, i złotym węzłem, kręgiem, liśćmi lauru i dębu ze srebra . Opleciony z czterech stron napisem; 1.ZWIĄZEK(litery wys.5,5 2. HARCERSTWA(litery 5cm) 3.POLSKIEGO(litery5cm). Dolna część sztandaru to dwa wiersze o treści: JELENIOGÓRSKA CHORĄGIEW im. OSADNIKÓW WOJSKOWYCH. Całość materiału opleciona złotymi frędzlami o długości 5cm. Wszystkie elementy sztandaru wykonano haftem ręcznym płaskim w nici złotej i srebrnej, napisy w kolorze srebrnym. Drzewce wysokości 128cm zwieńczone srebrnym orłem

Opis sztandaru cd.

- Treści na sztandarze - strona 2 .Na środku materiału srebrno-złoty haftowany piastowski orzeł o wymiarach 46x46cm
- Sztandar jest;
- **Nieużywany od rozwiązania chorągwi data; 17.12.1991 rozkazem Naczelnika ZHP.**
- Sposób przechowywania -W jaki sposób jest przechowywany i zabezpieczony sztandar.
SZTANDAR przechowywany jest w KARKONOSKIM hufcu ZHP w Jeleniej Górze
- Czy sztandar wymaga renowacji? Jeśli TAK, należy opisać zakres (np. usterki, zniszczenia).
Sztandar wymaga renowacji –trzeba dorobić drugą część drzewca, odgrzybić uszyć pokrowiec do przechowywania,
- Sztandar opisał i pomiarów dokonał zespół w składzie:
- Andrzej Gawłowski
- Jan Kiełbowski
- Adam Solarz
- Jeżeli posiadasz szerszą wiedzę na temat tego sztandaru która pozwoli na wzbogacenie opisu i dokumentacji napisz:
- gawlowskiandrzej@wp.pl lub zadzwoń 667776477

Sztandar na pocztówce



Sztandar Jeleniogórskiej Chorągwi ZHP



Sztandar Szczepu Harcerskiego im.Czwartaków przy Szkole Rzemiosł Artystycznych w Cieplicach. Obecnie Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych w Jeleniej Górze. Sztandar prezentuje Pani Anna Szydłowska-Robak oraz byli komendanci Hufca Jelenia Góra dh. hm. Andrzej Gawłowski i dh. hm.PI Janusz Milewski



Sztandar Szczepu Im. Czwartaków przy Szkole Rzemiosł Artystycznych w Cieplicach

Awers



Rewers



Opis sztandaru

- Opis na już: **sztandar** o wymiarach 100cmX100cm. Wykonany z płótna czerwonego, obszytego frędzlami dł. 7,5cm z trzech boków sztandaru, czwarty obszuty złotą taśmą szer. 4cm. **Awers** to krzyż harcerski o wymiarach 37x37cm ze złotą lilijką w środku wielkości 10cm, krzyż wyszuty srebrną nitką ze złotym wieńcem laurowym i dębowym. Wokół krzyża w półokręgu napis: Związek Harcerstwa Polskiego, w dolnej części napis: szczep im. Czwartaków przy Szk. Rzem. Art w Cieplicach. Hufiec Jelenia Góra.

Opis sztandaru cd.

- Napisy tkane złotą nitką. **Rewers:** tu srebrny piastowski orzeł o wymiarach 48X48cm ze złotymi pazurami i błękitnym oku. **Drzewiec** sztandaru zakończony mosiężną lilijką. Na górnej części drzewca gwoździe osób i instytucji fundujących sztandar. Trudne do odczytu być może nieco zniekształcone przez odczytującego: patrząc od góry drzewca:

Fundatorzy sztandaru



Fundatorzy sztandaru

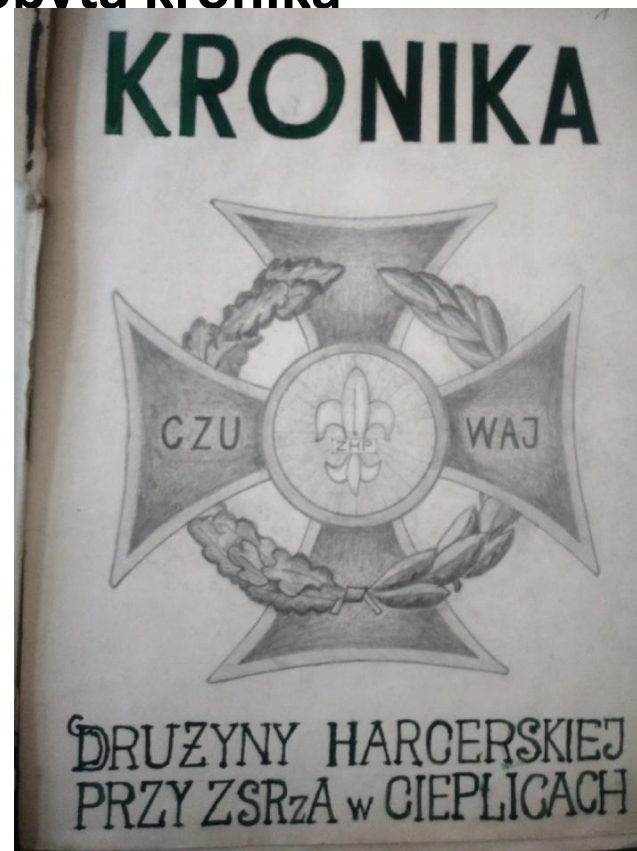
POHZ Wojanów, szczepowy phm.T.Kilianowski,
Dyr.Zb.Walanowski, ST.Gawlik, W.Zajac, PMRCieplice,
WSS J.Góra, Teatr Dolnośląski J.G, Dyr.mgr. W.Kuc,
Dyr.mgr.T.Zalewski, kier.M.Giemza,
ZBOWiD Cieplice, Dyr.Z.Walczak,kier.J.Broniarek,PKS
J.Góra, J.Świerad,WOSR J.Góra,ZBOWID J.Góra,
Bank Sp.Cieplice,PZGS Cieplice, mgr.T.Mielko,
R.Respondek,CSIZ Cieplice,T.Jędrzejewski,
G.Mroczek,ZNP org.Cieplice,Kier.A.Wereżyński, HSK
Julia,Kom.Rodzicielski przy Szk.R.Artystycznych.

Sztandar na stadionie 1976

Dh. Jan Płonka chorąży
sztandaru



Zdobyta kronika



Hm.PL Jerzy Gruszka ze sztandarem



Sztandar XLIX Szczep Drużyn im.St.Żeromskiego w Jeleniej Górze



Wręczenie sztandaru XLIX Szczepu Drużyn im. St. Żeromskiego w Jeleniej Górze



Dh.hm.PL Danuta Sitek ze sztandarem Gminnego Związku Drużyn w Mysłakowicach

Dana w akcji

Dana prezentuje sztandar



Opis sztandaru

- **Związek Harcerstwa Polskiego Gminny Związek Drużyn Mysłakowice.**
- Dane historyczne, Rok powstania/ nadania sztandaru .W przypadku gdy precyzyjny rok nie jest znany, można określić przybliżony rok powstania.
- 1968 LUB 9
- **Sporo fundatorów – są na drzewcu gwoździe z nazwami**
- Informacje techniczne
- Wymiary płachty sztandaru
- **95x95 cm plus frędzle 5cm**
- w centymetrach (materiał+frędzle)
- Długość drzewca *
- w centymetrach (bez nasady) 125cm
- Typ drzewca
 - Jednorodny (jedna część)
 - Dwudzielny (składa się z dwu części)

Opis sztandaru cd.

- Rodzaj nasady, co przedstawia
 - Orzeł o wymiarach 28x28 cm
- Nasada jest odrębną częścią np. nakręcana na gwint
- Treści na sztandarze - strona 1: Półkolisty napis ZWIAZEK HARCERSTWA POLSKIEGO, w środku krzyż harcerski – skrzydła koloru morskiego. Litery wielkości 5 cm. Elementy krzyża srebrne. Poniżej napis w dwóch wierszach GMINNY ZWIAZEK DRUŻYN MYSŁAKOWICE. TŁO MATERIAŁ ZIELONY Treści na sztandarze - strona 2 :tło –materiał czerwony po środku piastowski srebrny orzeł z złotym dziobem i złotymi pazurami o wymiarach 45x45cm

-

Opis sztandaru cd.

- Informacje dotyczące użytkowania
- Sztandar jest;
- b/ Nieużywany
- Sposób przechowywania -W jaki sposób jest przechowywany i zabezpieczony sztandar znajduje się w szafie w starej szkole na piętrze w Mysłakowicach – drugi budynek
- Inne informacje, dotyczące życia sztandaru np. w jakich wydarzeniach bierze udział lub (jeśli jest historyczny) czy i jak jest prezentowany
- Czy sztandar wymaga renowacji? Jeśli TAK, należy opisać zakres (np. usterki, zniszczenia). Stan sztandaru bardzo dobry
- Informacje kontaktowe
- Imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za sztandar * opiekuje się nim Pan Gerard Gałęski kierownik administracyjny Szkoły
- Do kontaktu w sprawie sztandaru

Sztandar na pocztówce



Sztandar 19 Lotniczej drużyny ZHP
im. Dywizjonu 317, gdzie on jest?



Proporce drużyn i kręgów

Proporce współczesne



Proporzec kręgu instruktorskiego FEN



W symbolice harcerskiej sztandar zajmuje szczególne miejsce. Jest wyrazem nie tylko ideałów, ale także symbolem harcerskiej tradycji, patriotyzmu i religijności. Dlatego też instruktorzy i harcerze mają w obowiązku poszanowanie sztandaru, a miejsce w drużynie sztandarowej czy poczcie powinno oznaczać wyróżnienie dla druhow i druhen.

Sztandar jednostki powinien towarzyszyć harcerzom podczas najważniejszych uroczystości zarówno państwowych, kościelnych, jak i harcerskich.

Seniorzy ze sztandarami po latach

Na fotografii od lewej: Anna Suwalska, Jerzy Gruszka, Janusz Milewski, Adam Solarz, Danuta Sitek, Waldemar Wiechnik, Jan Płonka, Jan Kiełbowski, Maciej Dworski, Jola Płonka, Janusz Turakiewicz, Elżbieta Giemza, Janina Kamińska, Dworska, Andrzej Gawłowski (foto-Monika Gawłowska)



na fotografii od lewej :Janusz Milewski, Aleksandra Młoda, Jan Kiełbowski, Janusz Turakiewicz, Mirosław Urbaniak, Andrzej Gawłowski, Barbara Dydgałowicz Gut, Adam Solarz (foto Monika Gawłowska)



Wręczenie sztandaru CSI Zuchowych w Cieplicach



Uroczystość wręczenia sztandaru Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych. Pierwszy gwóźdź na drzewcu wbiła w imieniu GK ZHP hm Zofia Zakrzewska Naczelnik Harcerstwa, a kolejne 19 gwoździ komendanci wszystkich chorągwi ZHP, tj. z: Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Kielc, Koszalina, Krakowa, Lublina, Łodzi, Ziemi Łódzkiej, Olsztyna, Opola, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy, Mazowsza, Wrocławia, Zielonej Góry.

Prawa strona sztandaru, to biały orzeł na czerwonym tle, a lewa - krzyż harcerski oraz napis Centralna Szkoła Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śląskich Zdroju



Danuta Szczęsna

🕒 19 paź 2009

hm Zofia Zakrzewska Naczelnik Harcerstwa(18.12.1956r. -05.04.1964r.) na uroczystości wręczenia sztandaru Centralnej Szkole Instruktorów Zuchowych.

Przed rozpoczęciem pracy w CSIZ w 1962 roku zaproszono mnie do GK ZHP i przedstawiono druhnie Naczelnik. Pamiętam ten dzień!

CSI Cieplice

Zobowiązanie



Wojciech Gawliński

Zobowiązanie instruktorskie Zamek Chojnik 1964

Uroczysty apel



Danuta Szczęsna

CSIZ. Uroczysty apel drużyn zuchowych i
harcerskich działających przy Centralnej Szkole
Instruktorów Zuchowych w...

Wielka chwila w CSI

**Naczelnik ZHP Wiktor Kinecki
odznacza CSIZ**

Miła chwila i nagroda



5.03.1967r. Odznaczenie Centralnej Szkoły Instruktorów Zuchowych im. Janusza Korczaka w Cieplicach Śl. Zdroju Krzyżem Zasługi dla ZHP.

Aktu dekoracji sztandaru CSIZ dokonuje Naczelnik ZHP hm Wiktor Kinecki na uroczystości 10 lecia szkoły.

Sztandar CSIZ został ufundowany przez GK ZHP i wszystkie komendy Chorągwi ZHP w lutym 1962r, uroczystość wręczenia sztandaru CSIZ odbyła się w rocznicę 5- lecia CSIZ. Na tej uroczystości CSIZ została uhonorowana Złotą Odznaką Ofensywy Zuchowej.

Rozwiązanie CSI CIEPLICE

Nasz znaczek



Ostatni apel



Danuta Szczesna

Sala błękitna, grudzień 1974r. Ostatni apel w CSIZ- smutna uroczystość zakończenia działalności Centralnej Szkoły...

Sztandar Hufca Kamienna Góra (foto z internetu)



Dziękujemy!

- Na zakończenie prezentacji chcemy podziękować wszystkim tym którzy dostarczyli nam materiały i fotografie sztandarów. Czekamy na kolejne by zgromadzić je w jednym miejscu i ocalić od zapomnienia !